

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Oleg Rațoi în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoreiei Anenii-Noi din 24 aprilie 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui

Friniuc Ivan Nicolai, născut la 18 septembrie 1988, originar din s. Coșeni, r-nul Ungheni, locuitor al s. Salcia, r-nul Anenii-Noi,

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță: 05.02.2014 – 24.04.2014;*
- *instanța de apel: 14.07.2014- 21.01.2015;*
- *instanța de recurs: 06.05.2015- 27.05.2015;*

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoreiei Anenii Noi din 24 aprilie 2014, Friniuc Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare;
- în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului i s-a stabilit pedeapsă definitivă de 5 (cinci) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu urmînd ca asupra cuantumului să se expună instanța în ordine civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 03.01.2014, aproximativ ora 00.20, Friniuc Ivan fiind în stare de ebrietate alcoolică, deplasîndu-se prin s. Botnărești, r-ul Anenii Noi, la marginea satului,

văzînd un grup de persoane, fără niciun motiv, s-a apropiat de aceștia și le-a ordonat să nu asculte muzică că, nu au un asemenea drept. Auzind o replică, a început să-i lovească pe Mihailov Andrian și Teleaga Andrei, după care a fugit. Peste aproximativ 20-30 minute, inculpatul, înarmîndu-se cu o bîta din lemn, aflîndu-se în stradă, lîngă casa lui Ciorba Virginia din s. Salcia, r-ul Anenii Noi, s-a apropiat de Teleaga Andrei și i-a aplicat acestuia o lovitură cu bîta în cap, apoi a aruncat în el cu o cărămidă, iar pe Mihailov Andrian l-a fugărit din urmă, aplicîndu-i mai multe lovituri cu bîta din lemn pe diferite părți ale corpului.

În urma acestor acțiuni lui Mihailov Andrian i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de fractură apicală a oaselor nazale, echimoze, excoriații și edem posttraumatic în regiunea feței și mîinii drepte, echimoză în regiunea spatelui, care în ansamblu se califică ca vătămare corporală ușoară, iar lui Teleaga Andrei leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală acută închisă, echimoză și edem a țesuturilor moi epicraniene, fractură de os temporo-parietal pe dreapta și fronto - temporal pe stînga, multieschilată, compresivă, fractură de bază craniană, hematom epidural temporo-parietal dreapta și fronto-temporo-parietal stînga, edem cerebral, hemosinus maxilar, frontal, sfenoidal, stare postoperatorie cu breșă craniană parietal dreapta și fronto-temporo-parietal stînga, care în ansamblu se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

3. Nefiind de acord cu sentința avocatul Fiodor Gonța în numele inculpatului a declarat apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de fond s-a referit formal la declarațiile martorilor din partea apărării, bazîndu-se exclusiv pe probele prezentate de acuzare și anume pe declarațiile martorilor Baciuc Vlad, Hîncu Vitalie și a părților vătămate, persoane care sunt cointeresate de a camufla realitatea și de a prezenta circumstanțele sub forma unui huliganism cu producerea vătămarilor grave. Avocatul a considerat că, în cadrul examinării dosarului, atît părțile vătămate cît și martorii acuzării au evitat să menționeze scopul solicitării lor de a-l determina pe inculpat să iasă în stradă și punîndu-l în situație dificilă, l-au atacat. Inculpatul a respins un atac din partea unui grup de persoane, iar prin aplicarea loviturii lui Teleaga Andrei, a demoralizat ceilalți complici ai ultimului, astfel fiind curmat un atac la viața și sănătatea sa or, părțile vătămate, urmași de prietenii lor și avînd scop de atentare la viața și sănătatea inculpatului, s-au apropiat de casa acestuia, unde au început să se exprime cu cuvinte necenzurate, astfel încălcînd ordinea publică pe timp de noapte. Neatingîndu-și scopul, părțile vătămate au solicitat Cristinei Ciorba, ca aceasta să scoată inculpatul în stradă sub pretextul că, are nevoie de un bloc de încărcare pentru telefon. Intuind atacul, Friniuc Ivan a luat

cu el bîta din lemn, fără intenția de a pricinui leziuni corporale grave, ci doar cu scop de legitimă apărare.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel și partea vătămată Mihailov Andrian, solicitînd casarea integrală a sentinței cu rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei hotărîri prin care Friniuc Ivan să fie recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art.287 alin.(3) și art.151 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 10 ani închisoare. În motivarea apelului a invocat că inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția de săvîrșirea infracțiunilor incriminate, nu s-a căit și nu și-a cerut scuze. Apelantul a considerat că, termenul de 5 ani nu ar contribui la corectarea inculpatului, iar deținerea mai îndelungată a inculpatului în stare de detenție ar contribui esențial la corectarea acestuia.

3.2. Apel împotriva sentinței a declarat și partea vătămată Teleaga Andrei, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi decizii prin care Friniuc Ivan să fie condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 5 ani închisoare, iar în baza art.151 alin.(1) Cod penal la 7 ani închisoare. În baza art.84 alin.(1) Cod penal prin cumul parțial al pedepselor, inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă pe un termen de 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Totodată, apelantul a mai solicitat admiterea integrală a acțiunii civile cu încasarea de la inculpat a prejudiciului material în mărime de 6 308,66 lei și a celui moral în mărime de 300 000 lei. În motivarea apelului declarat, apelantul a invocat că instanța de fond insuficient a motivat admiterea în principiu a acțiunii civile, lăsînd-o spre examinare în ordinea procedurii civile, argumentînd că în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, Teleaga Andrei în prezent urmează tratament, din care considerente vor mai fi suportate cheltuieli, instanței fiindu-i prezentate și anexate probe, aceasta urmînd să se expună asupra suficienței acestora pentru încasarea pagubei materiale cauzate. Instanța de fond neîntemeiat nu s-a expus în partea încasării prejudiciului moral, cu toate că cuantumul pagubei morale putea fi evaluat, fiind luate în considerație suferințele fizice și psihice pe care le-a suportat. În opinia apelantului, pedeapsa stabilită inculpatului este prea blîndă or, infracțiunea a fost săvîrșită cu intenție, iar inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția de săvîrșirea infracțiunii incriminate, nu s-a căit, nu și-a cerut scuze și nu a despăgubit material, astfel, termenul de 5 ani nu ar contribui la corectarea acestuia, iar deținerea mai îndelungată a inculpatului, cu reținerea din eventualul salariul a unor sume de bani în contul compensării daunelor materiale și morale, ar contribui esențial la corectarea acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, au fost respinse apelurile declarate ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Instanța de apel a concluzionat că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că, inculpatul a săvârșit infracțiunile imputate, prevăzute la art.151 alin.(l) și art.287 alin.(3) Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Deși inculpatul nu și-a recunoscut vina în cele incriminate, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin de probele administrate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în cadrul instanței de apel și anume prin:

- declarațiile părților vătămate Mihailov Andrian, Teleaga Andrei;
- declarațiile martorilor Baciu Vlad, Ciorba Cristina, Hînsu Vitalie, Teleaga Alexei, Malai Liuba, Belous Galina și Friniuc Cristina;
- *raportul de expertiză medico-legală nr.003 din 03.01.2014;*
- *raportul de expertiză medico-legală nr.010 din 22.01.2014.*

Colegiul a respins argumentele apelantului referitor la versiunea înaintată privind faptul că, acțiunile inculpatului au fost determinate de necesitatea respingerii unui atac din partea unui grup de persoane, iar prin aplicarea de lovituri lui Teleaga Andrei, de fapt a demoralizat ceilalți complici, curmînd astfel un atac la viața și sănătatea sa, deoarece acestea se combate prin declarațiile martorilor audiați, care au declarat că, cearta a fost inițiată de către inculpat. Veridicitatea acestor declarații nu trezesc dubii or, acestea se confirmă chiar prin acțiunile pertinente ale inculpatului care, după revenirea acasă nu a apelat la organele poliției în vederea declarării circumstanțelor pretins realizate în viziunea acestuia dar, luînd o bîtă din lemn, a mers pentru a se întîlni repetat cu părțile vătămate, ceea ce dovedește existența unei intenții bine determinate de a aplica obiectul pe care-l deținea în vederea atacului părților vătămate.

În baza împrejurărilor de fapt stabilite, instanța de apel a concluzionat că, inculpatul a acționat cu intenție directă, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al faptelor sale prevăzînd urmările, motive din care, au fost respinse ca neîntemeiate, argumentele avocatului Gonța Fiodor, referitor la legitima apărare a inculpatului în bătaia cu Mihailov Andrian și Teleaga Andrei din 03.01.2014, deoarece conform raportului de expertiză medico-legală nr.002 din 03.01.2014, la Friniuc Ivan au fost depistate două excoriații și edem posttraumatic în regiunea feței - care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent, cu suprafața de interacțiune limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate, care se califică ca vătămare corporală neînsemnată, ceea ce din nou, nu justifică, poziția

inculpatului că s-ar fi aflat în legitimă apărare or, gradul de vătămări depistate la inculpat și la părțile vătămate sunt diferite (ca gravitate).

Colegiul penal a considerat că, instanța de fond corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă reală cu închisoare, pedeapsă echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, ținând cont la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă de prevederile art.75-77 Cod penal, reținând just caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, personalitatea inculpatului, condițiile lui de viață, circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, instanța a conchis că anume aplicarea pedepsei privative de libertate în termenul stabilit de instanța de fond, răspunde criteriilor nominalizate și va atinge scopul stabilit de Lege al aplicării pedepsei penale.

Totodată, argumentele părților vătămate referitoare la caracterul prea blând al pedepsei aplicate, au fost considerate ca nefondate, deoarece, din cele expuse mai sus reiese că, scopul pedepsei nu este reprimarea condamnatului ci corectarea acestuia și determinarea lui de a nu comite alte infracțiuni, în timp ce aplicarea unei sancțiuni mai grave nu va corespunde scopului Legii, aceasta nefiind necesară în circumstanțele expuse.

Mai mult decât atât, aplicarea unui termen de privare de libertate mai mare va fi în contradicție chiar cu interesele părților vătămate, deoarece în perioada de detenție inculpatul va fi limitat în posibilitatea obținerii veniturilor în vederea restituirii prejudiciului cauzat acestora, considerente din care, argumentele invocate de părțile vătămate referitoare la caracterul prea blând al pedepsei fiind lipsite de temei și au fost respinse.

Colegiul a respins și argumentele părților vătămate referitoare la faptul că, instanța de fond nu a luat în considerație la determinarea pedepsei că, Friniuc Ivan nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor săvârșite, nu s-a căit în cele comise și nu a recuperat prejudiciul material, deoarece acestea sunt irelevante în condițiile în care, potrivit Legii penale, nu constituie circumstanțe agravante, ci sunt interpretate de Lege cu titlu de drepturi și nu obligațiuni, astfel încât, nu pot duce la majorarea pedepsei aplicate pentru însuși faptul nerecunoașterii vinei, a lipsei unei căințe și a nereparării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Totodată, instanța a reținut că, acțiunea civilă nu putea fi admisă de către instanța penală, odată ce partea civilă a prezentat la materialele pricinii un șir de bonuri fiscale, iar pentru examinarea pertinentei acestora și determinării existenței unei legături de cauzalitate în temeiul art.1398 alin.(1) Cod civil, între acțiunile inculpatului și cheltuielile suportate de partea civilă era necesară amânarea ședințelor de judecată, astfel, în speță fiind întrunite temeiurile stabilite de norma

citată mai sus pentru admiterea în principiu a acțiunii civile, urmînd ca soluționarea acesteia să se petreacă în procedură civilă.

5. Împotriva deciziilor nominalizate recurs ordinar a declarat avocatul Oleg Rațoi în numele inculpatului, invocînd ca temei de drept art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În susținerea recursului a indicat că instanța de fond în sentință s-a referit formal la declarațiile martorilor din partea apărării, bazîndu-se exclusiv pe probele prezentate de acuzare, iar instanța de apel în motivarea soluției sale nu a dat răspuns la motivele invocate în apel.

6. Asupra recursului declarat procurorul a depus referință pronunțîndu-se pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece instanța de apel a analizat obiectiv probele administrate și a dat răspuns la toate motivele expuse în apel, iar hotărîrea corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Recurentul a invocat în recursul ordinar ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală și anume: *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, dar de fapt referindu-se la dezacordul său cu aprecierea probelor și solicitînd pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, eroare prevăzută de fapt la pct. 8) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală.*

Totodată, instanța de recurs lecturînd textul recursului remarcă că autorul acestuia a invocat faptul că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor

invocate în apel, însă nu și-a argumentat temeiul invocat și nu a specificat asupra căror motive Colegiul penal nu s-a expus.

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiurile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, or, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, astfel, argumentul expus în recurs este neîntemeiat și se respinge, deoarece soluția criticată este una corectă ce rezultă din cumulul de probe prezentate și anexate la materialele cauzei și respectiv cercetate în ordinea prevăzută de lege, dîndu-li-se aprecierea cuvenită.

La soluționarea cauzei, instanțele au ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 99-101 Cod de procedură penală, au cercetat cauza sub toate aspectele, probele prezentate de părți verificîndu-le și apreciindu-le just, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și în mod întemeiat au confirmă vinovăția inculpatului Friniuc Ivan în săvîrșirea infracțiunilor incriminate.

Potrivit prevederilor art. 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de apel în decizie a făcut o analiză amplă a probelor acumulate în cauză și toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, concluziile făcute de instanța de apel rezultă din materialul factologic acumulat în cauză, argumentînd detaliat și aplicarea pedepsei de către instanța de fond.

Mai mult ca atît, Colegiul penal menționează că instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate în apel și corect s-a expus asupra acestora, făcînd trimitere la probele cercetate pe parcursul examinării cauzei.

Totodată, instanța de recurs precizează că, inculpatul nu-și recunoaște vina aceasta fiind o modalitate de eschivare de la răspunderea penală, însă vinovăția acestuia se confirmă prin circumstanțele stabilite și probele cercetate la examinarea cauzei și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, iar acțiunile inculpatului corect au fost calificate în baza art. 287 alin. (3) și art. 151 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, Colegiul precizează că instanța de apel printr-o apreciere justă a probelor corect a menținut hotărîrea instanței de fond, iar motivele aduse de recurent precum că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar și anume declarațiilor martorilor apărării, ține de starea de fapt, aceste motive au fost obiectul judecării în instanța de apel, iar materialul probator al cauzei penale dovedește legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărîrii judiciare.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază ca fiind corecte concluziile instanțelor inferioare, deoarece corespund circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiurile invocate de recurent și anume art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală nu persistă în cauză, iar hotărârile atacate sunt legale și întemeiate, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Oleg Rațoi în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătorei Anenii-Noi din 24 aprilie 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui Friniuc Ivan, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 17 iunie 2015.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun